

РЕШЕНИЕ

№ 4359

гр. София, 29.06.2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в публично заседание на 14.06.2017 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **8825** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Образувано е по искова молба от В. Т. П. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. В условията на обективно кумулативно съединяване са предявени две искиви претенции срещу главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Исковите са предявени на основание чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 и сл. от АПК. С исковата молба (в допълнение към същата, направено от процесуалния представител на ищеца) се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията му по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. ищецът не е получил своевременно и адекватно лечение на заболяването, от което страда в резултат на бездействието на административния орган да разпорежи настаняването му в специализирано болнично заведение. С втората искова претенция се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради

неизпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. при наличието на предвидените в чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража условия, административният орган е отказал да разпорежи изготвянето на оценка на здравословното състояние на ищеца преди настаняването му в специализирано болнично заведение. Излагат се твърдения, че в резултат на бездействието на служители от главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ ищецът е претърпял болки и страдания, влошаване на здравословното му състояние.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ в Министерството на правосъдието в подаден в срок отговор по исковата молба оспорва предявените искове като неоснователни.

Прокуратурата дава заключение за неоснователност на исковите претенции.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, приема за установени следните обстоятелства по делото:

Съгласно изложеното в исковата молба, а и това е обстоятелство, по което страните не спорят, В. Т. П. е бил задържан и настанен в ареста на [улица] на 08.03.2016 г. по досъдебно производство № 230-ЗМК № 256/2015 г. по описа на 6 РУ на Столичната дирекция на вътрешните работи за престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 194, ал. 1, във връзка с чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ от НК. Съгласно представената като доказателство по спора справка рег. № 702/13.02.2017 г. (съдържанието на която не беше оспорено в съдебното производство) още на 09.03.2016 г. при извършения му първоначален медицински преглед задържаният е съобщил за наличие на артериална хипертония, поради което обстоятелство приема лекарствата „Вазопрен“ и „Н.“, като същите анамнестични данни са били дадени и при извършения преглед в Медицинския институт на МВР преди настаняването а лицето в ареста на 08.03.2016 г. С цел последяване на стойностите на кръвното налягане, на задържаното лице са били извършвани редовни медицински прегледи, при които не са установявани критични показания и не са регистрирани хипертонични кризи. На 22.06.2016 г. В. Т. П. е конвоиран до болница „Т.“ за преглед от кардиолог с цел изготвяне на съдебно-медицинска експертиза, като от 29.06.2016 г. до 04.07.2016 г., в изпълнение на протоколно определение на Софийския районен съд, наказателно отделение, 102 състав, същият е бил хоспитализиран в кардиологичната клиника към Медицински институт на МВР. На 05.07.2016 г. от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е поискано разпореждане от наблюдаващия прокурор по делото за настаняването на лицето в СБАЛЛС при затвора в [населено място], като от 07.07.2016 г. лицето е било настанено за проследяване на здравословното му състояние и лечение в тази болница, където е престоял до 27.07.2016 г., когато е върнат в ареста. С постановление от 22.07.2016 г. на прокурор от Софийската районна прокуратура В. Т. П. е преведен в затвора в [населено място]. Отразените обстоятелства в посочената справка се подкрепят и от представената като доказателство по спора докладна записка рег. № 669/09.02.2017 г., в която е отразено и обстоятелството, че В. Т. П. не е представил медицинска документация относно здравословното му състояние преди задържането му в следствения арест. Така установените обстоятелства се доказват и от представените като доказателства по спора епикриза на лицето и съдебно-медицинска епикриза по нчд № 10330/2016 г. по описа на Софийския районен съд, наказателно отделение, 102 състав, в която е отразено, че лицето не страда от заболяване, което

прави невъзможно неговото оставане в следствения арест. В хода на съдебното производство е изслушано заключението по изготвена съдебно-медицинска епикриза, която не е оспорена от страните.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявените иски са по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Искът е предявен на основание чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 и сл. от АПК. С исковата молба (в допълнение към същата, направено от процесуалния представител на ищеца) се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията му по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. ищецът не е получил своевременно и адекватно лечение на заболяването, от което страда в резултат на бездействието на административния орган да разпорежи настаняването му в специализирано болнично заведение. С втората искова претенция се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. при наличието на предвидените в чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража условия, административният орган е отказал да разпорежи изготвянето на оценка на здравословното състояние на ищеца преди настаняването му в специализирано болнично заведение. Излагат се твърдения, че в резултат на бездействието на служители от главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ ищецът е претърпял болки и страдания, влошаване на здравословното му състояние.

Предявените искиви претенции са неоснователни. Исковата претенция е предявена на основание чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вр. чл. 203 и сл. от АПК. Приложимостта на чл. 203 от АПК предполага вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Доколкото правната регламентация на посочените иски, включително и на предявения в чл. 203 от АПК е непълна, то и разпоредбата на чл. 203, ал. 2 от АПК предполага приложимост на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Съобразно също така чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от

увреждането. Във всички случаи, обаче реализирането на посочената отговорност съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК предполага отмяната на административен акт или пък наличието на бездействие (в процесния случай) по съответния ред. Във всички случаи също така освен наличието на вреди реализирането на отговорността на държавата предполага и изисква тези вреди да са причинени от отменения като незаконосъобразен административен акт. Във всички случаи също така освен установеното бездействие от страна на административен орган следва да е доказана вреда от това бездействие и да е доказана причинна връзка между акта и настъпилия вредоносен резултат. Това са и основните въпроси, които подлежат на изследване в производството пред настоящата инстанция, както и разбира се въпроса относно обективното наличие изобщо на вреди. Отговорът на тези въпроси следва да бъде даден въз основа на установените фактически обстоятелства и приложимите правни разпоредби. Установяването на бездействие предполага посочването на определени действия, които по силата на закона административният орган не е осъществил. В процесния случай, бездействията са формулирани от ищеца чрез посочване на законовите задължения, които служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е следвало да осъществят, но същите не са осъществили, а именно задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. Дейността на администрацията на затвора е регламентирана в Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. Съгласно чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, когато се налага незабавно настаняване в лечебно заведение или възникне обстановка, застрашаваща сигурността в затвора или ареста, или живота на задържаното лице, или на служители, преместването по ал. 1 може да се извърши със заповед на главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" по предложение на началника на затвора или на ареста, за което се уведомява съответният прокурор или съд. От събраните по делото доказателства не се установява обстоятелството за процесния период, посочен в исковата молба, а именно периода 18.08.2016 г. – 01.09.2016 г. да е било налице обстоятелство, което е налагало незабавното настаняване на В. Т. П. в лечебно заведение. Всъщност, всички събрани по делото доказателства установяват факти по отношение на ищеца за период, който не се включва в исковата претенция. Именно по отношение на този период, невключен в исковата претенция се установява изпълнение на задълженията на административните органи по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. Установява се обстоятелството, че на 05.07.2016 г. от главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е поискано разпореждане от наблюдаващия прокурор по делото за настаняването на лицето в СБАЛЛС при затвора в [населено място], като от 07.07.2016 г. лицето е било настанено за проследяване на здравословното му състояние и лечение в тази болница, където е престоял до 27.07.2016 г., когато е върнат в ареста. С постановление от 22.07.2016 г. на прокурор от Софийската районна прокуратура В. Т. П. е преведен в затвора в [населено място]. Отразените обстоятелства в посочената справка се подкрепят и от представената като доказателство по спора докладна записка рег. № 669/09.02.2017 г., в която е отразено и обстоятелството, че В. Т. П. не е представил медицинска документация относно здравословното му състояние преди задържането му в следствения арест. Обстоятелства в изложената насока не се установяват от събраните по делото

доказателства за претендирания период 18.08.2016 г. – 01.09.2016 г. За посочения период в това съдебно производство не се доказва наличието на обстоятелства, които са налагали настаняването на ищеца в лечебно заведение. Освен недоказването на тези обстоятелства, от събраните по делото доказателства не се установиха и обстоятелства на претърпени от ищеца неимуществени вреди, като посочените от него, в резултат на това евентуално бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. От събраните по делото доказателства се установява, че преди посочения период, още на 09.03.2016 г. при извършения му първоначален медицински преглед задържаният е съобщил за наличие на артериална хипертония, поради което обстоятелство приема лекарствата „Вазопрен“ и „Н.“, като същите анамнестични данни са били дадени и при извършения преглед в Медицинския институт на МВР преди настаняването на лицето в ареста на 08.03.2016 г. С цел последяване на стойностите на кръвното налягане, на задържаното лице са били извършвани редовни медицински прегледи, при които не са установявани критични показания и не са регистрирани хипертонични кризи. На 22.06.2016 г. В. Т. П. е конвоиран до болница „Т.“ за преглед от кардиолог с цел изготвяне на съдебно-медицинска експертиза, като от 29.06.2016 г. до 04.07.2016 г., в изпълнение на протоколно определение на Софийския районен съд, наказателно отделение, 102 състав, същият е бил хоспитализиран в кардиологичната клиника към Медицински институт на МВР. На 05.07.2016 г. от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е поискано разпореждане от наблюдаващия прокурор по делото за настаняването на лицето в СБАЛЛС при затвора в [населено място], като от 07.07.2016 г. лицето е било настанено за проследяване на здравословното му състояние и лечение в тази болница, където е престоял до 27.07.2016 г., когато е върнат в ареста. Действително, от изслушаната в съдебното производство съдебно-медицинска експертиза се установява, че преди задържането В. Т. П. е страдал от хипертонична болест на сърцето, но в заключението си експертът изрично посочва, че това е задържането от 22.06.2016 г., обстоятелство, неотнормимо към този спор, доколкото с исковата претенция се претендира незаконосъобразно бездействие на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за периода 18.08.2016 г. – 01.09.2016 г., произтичащо от неизпълнение на задължението им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, а именно бездействието да настанят лицето в лечебно заведение за посочения период. Експертизата не установява обстоятелството именно от неизпълнението на това задължение на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да е последвало влошаване на здравословното състояние на ищеца, в резултат на което същият да е претърпял претендираните неимуществени вреди. Следователно не се доказва и втората необходима предпоставка за реализирането на отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, а именно наличието на причинно-следствена връзка между бездействието и настъпилите вреди. Както се посочи в мотивите на това съдебно решение, от събраните по делото доказателства не се установява и настъпването на неимуществени вреди за ищеца в процесния период 18.08.2016 г. – 01.09.2016 г.

Като неоснователна се определя и втората искова претенция - с втората искова претенция се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция

„Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. при наличието на предвидените в чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража условия, административният орган е отказал да разпорежи изготвянето на оценка на здравословното състояние на ищеца преди настаняването му в специализирано болнично заведение – клиниката по кардиология в Медицинския институт на МВР. По отношение на тази претенция настоящата съдебна инстанция съобразява обстоятелството, че нормата на чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража не въвежда задължение на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да разпоредят изготвянето на оценка на здравословното състояние на ищеца преди настаняването му в специализирано болнично заведение. Подобно задължение не се въвежда и от други норми на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. При липсата на задължение за извършването на посочените действия, не може да се претендира незаконосъобразно бездействие на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Настоящата съдебна инстанция съобразява и обстоятелството на неотносимост на периода на исковата претенция, като такъв е посочен 18.08.2016 г. – 01.09.2016 г., доколкото от събраните по делото доказателства по несъмнен начин се установява обстоятелството, че В. Т. П. е бил хоспитализиран в кардиологичната клиника към Медицинския институт на МВР за периода от 29.06.2016 г. до 04.07.2016 г. и не се установяват обстоятелства на хоспитализирането му в тази клиника за претендирания период, посочен в исковата молба и в допълнението към нея. Следователно, от събраните по делото доказателства не се установява бездействие на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ във връзка с изпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. Действително, от събраните по делото доказателства се установяват отклонения от здравословното състояние на ищеца, които се доказват от представените по делото като доказателства медицински изследвания, епикризи и лабораторни тестове. При изследването на въпроса за наличието на отговорност на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за бездействие в тази насока следва да се съобрази обстоятелството, че от събраните по делото доказателства не се установява обстоятелството ищецът да е бил лишен от медицински грижи за процесния период, посочен в исковата молба. Настоящата съдебна инстанция съобразява и обстоятелството, че независимо от представените доказателства по спора, от които може да се направи действително обоснован извод за здравословни проблеми на ищеца, то от събраните по делото доказателства не може да несъмнен начин да се установи, че причината за недоброто здравословно състояние на ищеца е определено бездействие на служителите от

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за процесния период. От страна на ищеца като доказателства по спора не са представени такива, от които би могло да се установи здравословното му състояние преди периода, когато същият е бил настанен в местата за лишаване от свобода, за да може след съответното съпоставяне да се направи и обективната преценка относно обстоятелството дали здравословното му състояние се дължи на поведение на служителите от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. В тази връзка е и разпоредбата на чл. 139, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, съгласно която всеки лишен от свобода след постъпването му се подлага на първичен медицински преглед за оценка на общото му здравословно състояние. От страна на ищеца не са представени доказателства за здравословното му състояние преди постъпването му в мястото за лишаване от свобода, при представянето на които би могъл да се направи и обективен извод за евентуалното наличие на промяна в здравословното му състояние.

При така установените обстоятелства и направените правни изводи не се установява бездействие на служители от главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ по отношение на ищеца във връзка с изпълнение на задълженията и по Правилника на прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, така, както същите са посочени в исковата молба. Изискването за реализиране на отговорността на държавата за вреди е за наличието на пряка и непосредствена връзка между бездействието и причинените вреди, която връзка с оглед на тази направените изводи не беше доказана. При така направените изводи не може да се направи извода за наличието на един от елементите за реализиране на отговорността на държавата за вреди, а именно бездействие на административен орган и наличието на причинна връзка между претендираните неимуществени вреди и бездействията. При съобразяване на посочените обстоятелства претенциите за неимуществени вреди в претендирания размер се определят като неоснователни и недоказани. Настоящата съдебна инстанция съобразява и принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, съобразно който предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните (чл. 6, ал. 2 от ГПК). Възможно е това обстоятелство действително да се е осъществило, но това е обстоятелство, което не беше доказано в производството пред настоящата инстанция.

От страна на процесуалния представител на ответника е направено искане за присъждане на възнаграждение за юрисконсулт, което с оглед на изхода на спора е основателно, като В. Т. П. на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 25, ал. 2 от Наредбата за заплащането на правната помощ следва да се осъди да заплати в полза на главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ разносните по делото в размер на 450 лв.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. ищецът не е получил своевременно и адекватно лечение на заболяването, от което страда в резултат на бездействието на административния орган да разпорежи настаняването му в специализирано болнично заведение, както и иска за обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, претърпени вследствие бездействие на служители от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ поради неизпълнение на задълженията им по чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, което бездействие съобразно изложеното в исковата молба се изразява в това, че за периода от 18.08.2016 г. до 01.09.2016 г. при наличието на предвидените в чл. 250, ал. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража условия, административният орган е отказал да разпорежи изготвянето на оценка на здравословното състояние на ищеца преди настаняването му в специализирано болнично заведение, като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА В. Т. П. да заплати в полза на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ разноските по делото в размер на 450 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: